

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 6 Απριλίου 2014

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο συγγραφέας του πρώτου κειμένου, στηριζόμενος σε επιστημονικές έρευνες, ισχυρίζεται ότι ο έρωτας αποτελεί σοβαρή ψυχική ασθένεια. Η ασθένεια αυτή, αν και στο παρελθόν λαμβανόταν ως φυσιολογική, δεν αναγνωρίζεται πια από την ιατρική επιστήμη. Η ερωτική απογοήτευση είναι τόσο σοβαρή ασθένεια που μπορεί να προκαλέσει μέχρι και το θάνατο. Τα συνηθέστερα συμπτώματά της είναι η μανία, η κατάθλιψη και η ψυχαναγκαστική διαταραχή. Μάλιστα, μερικές φορές προκαλείται και σωματική κατάρρευση του «ερωτικά ατυχήσαντος», ενώ έχουν καταγραφεί μέχρι και αυτοκτονίες. Επομένως, πρέπει να αντιμετωπιστεί σοβαρά η ασθένεια του «ατελέσφορου έρωτα» και να αναζητηθεί η θεραπεία του.

A2¹. α) **Δομικά στοιχεία**
Θεματική πρόταση: *Η μηχανοποίηση της ερωτικής λειτουργίας... ενστίκτου.*
Λεπτομέρειες/σχόλια: *Από τα πιο αισθητά ... σύνεργο της ηδονής!*
Πρόταση κατακλείδα: *Όλ' αυτά ... τον λέμε Φύση.*

Τρόπος ανάπτυξης

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο του **αιτίου-αποτελέσματος** (Αίτιο: *η μηχανοποίηση της ερωτικής λειτουργίας*, Αποτέλεσμα: *απεκάλυψε τον καταδυναστευτικό χαρακτήρα του ερωτικού ενστίκτου*).

β)² Οι εν λόγω λέξεις αποτελούν **διαρθρωτικές λέξεις** και συμβάλλουν στη συνοχή των περιόδων του κειμένου και των νοημάτων. Η νοηματική σχέση που δηλώνουν είναι:
επειδή = αιτιολόγηση
δηλαδή = επεξήγηση
όμως = αντίθεση/εναντίωση
Αν = υπόθεση

¹ Έκφραση – Έκθεση Α΄ Γενικού Λυκείου, σελ. 74

² Έκφραση – Έκθεση Α΄ Γενικού Λυκείου, σελ. 272

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014

E_3.Nλ1(α)

- B1.** απελευθερώσεις < από + ελευθερώνω => φιλελεύθερος
 συμβάσεις < συν + βαίνω => αναβάτης
 συμπτωματική < συν + πίπτω => κατάπτωση
 υποταγμένα < υπό + τάσσω => διάταξη
 εκτελούμε < εκ + τέλος => τελεολογία
- B2.** α)³ Με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου ο συγγραφέας επιδιώκει να προσδώσει ζωντάνια, αμεσότητα στο κείμενο, να κάνει το ύφος πιο οικείο και παραστατικό, ενώ παράλληλα να παράσχει στον αναγνώστη το αίσθημα της συμμετοχής στις απόψεις του. Πιο συγκεκριμένα με τη χρήση του ρήματος «Ζούμε» τονίζει την καθολικότητα της άποψης αναφορικά με τα προβλήματα που προέκυψαν τον 20^ο αιώνα ύστερα από την ανάγκη των ανθρώπων να απελευθερωθούν από συμβάσεις και αγκυλώσεις του παρελθόντος που τους έκαναν εσωστρεφείς.
- β)⁴ ωκεανοί δακρύων = ποιητικά
 ραγισμένη καρδιά = ποιητικά
 δημοφιλών τραγουδιών = αναφορικά
 ιατρική ορολογία = αναφορικά
- γ)⁵ «Αν, όμως, κάποιος αναλύσει την ιατρική ορολογία...»: Η σύνταξη είναι ενεργητική. Στην παθητική θα μετατραπεί ως εξής: «Αν, όμως, η ιατρική ορολογία αναλυθεί από κάποιον...»
- «πρέπει [...] να διδαχθούμε από τους αρχαίους...»: Η σύνταξη είναι παθητική. Στην ενεργητική θα μετατραπεί ως εξής: «πρέπει [...] οι αρχαίοι να μας διδάξουν...».

Γ. Συμμαθήτριες και συμμαθητές,
 Κυρίες και κύριοι,

Α. Πρόλογος:

ζούμε σε μια εποχή αντιερωτική, όπου η επιθυμία περιορίζεται με ορατό τον κίνδυνο να κυριαρχήσει η στέρηση σε όλους τους τομείς της ζωής μας. Η εποχή που διανύουμε ευνοεί κατά βάση την απομόνωση και περιορίζει την αγάπη και τον έρωτα κυρίως σε δύο εκδοχές, σε αυτή που προσιδιάζει σε συμβόλαιο εξασφάλισης απέναντι σε κάθε κίνδυνο και έχει τη μορφή μια άνευρης συζυγικότητας και σε εκείνη της οριοθετημένης σεξουαλικής διευθέτησης χωρίς καμία αξίωση πάθους.

³ Βιβλίο Εκπαιδευτικού Έκφραση – Έκθεση Α' Γενικού Λυκείου, σελ. 249

⁴ Έκφραση – Έκθεση Α' Γενικού Λυκείου, σελ. 44-45

⁵ Έκφραση – Έκθεση Α' Γενικού Λυκείου, σελ. 150

Σχόλιο – Μετάβαση στο Κύριο Μέρος

Υπάρχει διάχυτη η εντύπωση ότι οι περισσότεροι νέοι δεν ενδιαφέρονται να γνωρίσουν την αληθινή αγάπη, να αγαπήσουν και να αγαπηθούν. Προτιμούν να δημιουργήσουν, υποστηρίζουν οι μεγαλύτεροι, πολλές και μικρής διάρκειας σχέσεις, για να αποκτήσουν εμπειρίες. Έχουν τη δυνατότητα μάλιστα οι σημερινοί νέοι να κάνουν πολυάριθμες γνωριμίες μέσω του διαδικτύου και συγκεκριμένα μέσω των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης.

Β. Κύριο Μέρος

Σκέλος α': Πώς βιώνουν οι νέοι την αγάπη και τον έρωτα σήμερα

1. Τα νεαρά άτομα επηρεάζονται από τα πρότυπα της ζωής και των σχέσεων που προβάλλει το διαδίκτυο, αλλά και η ελληνική τηλεόραση. Η νέα γενιά φλερτάρει στο διαδίκτυο με την ασφάλεια που προσφέρει η απόσταση. Δεν έχει διάθεση να ερωτευτεί. Οι νέοι δεν νιώθουν ότι είναι διαθέσιμοι. Ανταλλάσσουν απόψεις, φωτογραφίες, συναισθήματα. Μιλάνε με αγνώστους τους οποίους δεν ντρέπονται, «ανοίγονται» με ασφάλεια και φλερτάρουν ηλεκτρολογώντας.
2. Ο παραλυτικός φόβος της απόρριψης συχνά μπορεί να κάνει τον έφηβο να επιθυμεί την απόσταση που προσφέρει η τεχνολογία. Πιστεύει κι αυτός ότι οι άνθρωποι όταν κρύβονται πίσω από μια λαμπερή οθόνη πληροφοριών, που δεν προσφέρει καμία χημεία, διατηρούν την απόσταση από τον άλλο κι έτσι δεν μπορούν να πληγωθούν από την απόρριψη.
3. Η απόρριψη, όταν βιωθεί στη δύσκολη και ανασφαλής εφηβεία και επιζήσει στην ωριμότητα, παραμένει ο μεγαλύτερος εχθρός των υγιών ερωτικών σχέσεων. Άλλωστε αυτές αποδομούνται από την ανασφάλεια που προκαλούν οι έμφυλοι ρόλοι της «αρρενωπότητας» και της «θηλυκότητας», που διαπερνούν τις ερωτικές σχέσεις.
4. Η αλλαγή των ρόλων των δύο φύλων συμβάλλει επίσης στη σύγχυση των πρώτων επαφών. Οι νεαροί άνδρες σχεδόν φοβούνται το ρόλο του διεκδικητή, επειδή δεν θέλουν να τους παρεξηγήσουν και οι πρώιμα ανεξάρτητες γυναίκες εξακολουθούν να θέλουν τους άνδρες να προχωρούν. Ως εκ τούτου, η προσέγγιση του άλλου και η σχέση μοιάζει με αδιέξοδο.
5. Στο σκηνικό με το ασπρόμαυρο φόντο της κρίσης, ελάχιστη διάθεση μένει για ουσιαστικές αγαπητικές σχέσεις και έρωτα.

Σκέλος β': προβλήματα που εμφανίζονται

1. Στην αρχή μιας σχέσης σήμερα, συνήθως, κυριαρχούν συναισθήματα αγάπης, στοργής, έλξης, αλλά και ο ενθουσιασμός μαζί με την ανάλαφρη διάθεση. Αλλά η σωματική επαφή είναι ενοχοποιημένη, όσο και αν φαίνεται ελεύθερη, το άγγιγμα η πραγματική προσέγγιση είναι δύσκολα,

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014

E_3.Nλ1(α)

- όπως και το να είναι ο καθένας ο εαυτός του.
2. Δημιουργείται μια ομάδα ανθρώπων που είναι ιδιαίτερα συνδεδεμένοι online, αλλά αισθάνονται και ουσιαστικά είναι κοινωνικά απομονωμένοι σκοτώνοντας τις κοινωνικές τους δεξιότητες.
 3. Εμφανίζονται η γκρίνια, τα παράπονα, η ψυχολογική κούραση, η μιζέρια, η αίσθηση αδικίας, παράλληλα με τις συγκρούσεις, την απαξίωση του άλλου και πολλές συναισθηματικές μεταπτώσεις.
 4. Η επιπολαιότητα γίνεται τρόπος ζωής και γενικεύεται σε όλο το φάσμα των ανθρώπινων σχέσεων. Η ανειλικρίνεια και υποκρισία πληγώνουν την ευαίσθητη ακόμη ψυχή του εφήβου και τον οδηγούν στις επιφανειακές και ανούσιες σχέσεις. Το "πρόσωπο" που παρουσιάζουν πολλοί έφηβοι δεν είναι ο αληθινός τους εαυτός.

Οι νέοι, όμως, και άψογες σχέσεις μπορούν να συνάψουν, και αληθινοί μπορούν να είναι καθ' όλη την διάρκεια των σχέσεών τους. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο και σημαντικό, όσο και εφικτό, να δημιουργούν "σχέσεις αγάπης" και όχι ανούσιες συνευρέσεις.

Γ. Επίλογος

Οι άνθρωποι που αναζητούν την αγάπη και τον έρωτα θα πρέπει να απενεργοποιήσουν τον υπολογιστή τους και να προσεγγίσουν τους πιθανούς συντρόφους τους στην πραγματική ζωή. Είναι τόσο απλό: αρκεί η επικοινωνία με τα μάτια κι ένα χαμόγελο. Μια βασική, αλλά ουσιώδης συζήτηση, η γλώσσα του σώματος, αρκούν για γνωριμίες με νέους ανθρώπους. Οι νέοι – λόγω ηλικίας – αξίζει να ζήσουν έναν ολοκληρωμένο παράφορο έρωτα παρά μικρές σταδιακές γνωριμίες.

Σας ευχαριστώ για την υπομονή και την προσοχή σας